

Bildande av Månhults naturreservat i Boxholms kommun och fastställande av skötselplan för naturreservatet;

beslutade den
8 mars 2021
511-3913-19

Länsstyrelsen förklarar det område som framgår av den heldragna svarta linjen på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Området omfattar del av fastigheten Danskebo 1:32 i Boxholms kommun. Syfte, föreskrifter och skötselplan för reservatet redovisas nedan. Beslutet fattas med stöd av 7 kap. § 4 miljöbalken.

Naturreservatets namn ska vara Månhult.

Beslutet riktar sig till allmänheten samt var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Syftet med Månhults naturreservat är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer knutna till ett lövrikt äldre odlingslandskap och naturskogsartad barrskog. Syftet är även att återställa eller nyskapa värdefulla livsmiljöer. Naturtyperna består av en stor variation av lundartade lövskogar, gamla lövträd, rikt blommande gräs- och buskmarker och naturskogsartad barrskog. Syftet är även att bevara biologisk mångfald knuten till dessa miljöer samt att bevara ett gynnsamt bevarandetillstånd för naturtyperna i området. Ett övergripande syfte är även att tillgodose friluftslivets behov av områden för naturupplevelser.

Syftet ska nås genom att granplanteringar avvecklas för att gynna lövträd och säkra att de höga naturvärdena knutna till gamla lövträd består. Gamla, grova eller senvuxna lövträd och dess efterföljare ska särskilt gynnas liksom gräsmarksfloran i öppna avsnitt och bryn. Hamling av träd kan bli aktuellt liksom hävd av öppna marker och småskalig markstörning. Lövdominerade områden undantas från skogsbruk så att trädslagssammansättningen, med en mycket hög lövandel, kan bibehållas och lövträd föryngras utan för stor konkurrens med uppkommande gran. Återställande av hydrologi kan bli aktuell i dikningspåverkade delar. Naturskogsartade barrskogar lämnas att i huvudsak utvecklas fritt.

I och med detta säkras så långt som möjligt habitat och substrat för de hotade, sällsynta och hänsynskrävande arterna och därigenom möjligheten för deras fortlevnad. Friluftslivets möjlighet till besök ska underlättas genom att bland annat information om området tillhandahålls.

Reservatsföreskrifter

Förutom de föreskrifter som anges nedan gäller också annan lagstiftning i reservatet.

A. Inom reservatet gäller följande inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra eller utfylla;
2. uppföra torn, byggnad, mast, vindkraftverk eller annan anläggning, eller att uppföra ledning i luft eller mark. Undantag gäller för uppförande av jaktanordning efter samråd med förvaltaren.
3. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon eller andra farkoster;
4. framföra motordrivet fordon annat än på vägar och basvägar som framgår av beslutskartan, bilaga 1. Undantag gäller för fyrhjuling eller annat liknande mindre fordon vid uttransport av fällt vilt;
5. anordna motor- eller skyttebana för övning eller tävling;
6. anordna upplag annat än på platser för virkesupplag som framgår av beslutskartan, bilaga 1;
7. gräva upp växter;
8. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
9. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar. Undantag gäller till och med år 2023 för avverkning av gran inom området som framgår av kartan, bilaga 3.
10. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter.

Förbudet i A-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder genomförs inom reservatet utan att någon ytterligare ersättning utbetalas:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
2. dokumentation i form av uppföljning av reservatets utveckling av bevarandemål och naturvärden, effekter av skötselåtgärder samt inventering av områdets naturvärden;
3. avveckling av granplanteringar senast år 2025 inom områden som framgår av kartan, bilaga 3, om dessa inte avvecklats inom undantagstiden enligt föreskrift A9;
4. friställning av grova eller gamla senvuxna, hävdpräglade eller vidgreniga träd från konkurrerande träd utan naturvärden;
5. hamling av träd;
6. hävd genom bete och/eller slätter samt tillhörande skötsel till hävdade marker;
7. småskalig gräsbränning;
8. stängsling för att gynna löv;
9. lövskogsdominerade delar och kulturlämningar hålls fria från föryngrande gran;
10. om stora angrepp av skadeinsekter till följd av stormfällningar eller torka riskerar att missgynna angränsande granskog eller reservatets naturvärden kopplade till granskog, kan angripna granar eller färska granlågor barkas och skiljas från rot om det bedöms motiverat;
11. uppsättning av mulmholkar och veteranisering för att överbrygga generationsglapp hos grova ädellövträd;
12. återställning av dikningspåverkad hydrologi;
13. inom ramen för syftet med naturreservatet kan riktade åtgärder för hotade arter bli aktuella i delar av området, såsom småskalig markstörning;
14. iordningställande av anordningar för friluftslivet såsom parkeringsplats, informationsskyltar och vandringsled samt eventuellt grillplats och vindskydd.

Bestämmelserna i B-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken.

C.Länsstyrelsen bestämmer att följande förbud om rätten att färdas och vistas inom reservatet ska gälla. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1.ta ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;

2.skada djurlivet, undantaget den jakt som får bedrivas i reservatet;

3.samla ryggradslösa djur annat än genom hävning eller plockning och då ta enstaka individer för artbestämning;

4.gräva upp kärlväxter, plocka mossor, lavar eller svampar med undantag av matsvamp;

5.förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

6.anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;

7.utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Förbuden i C-föreskrifterna har bestämts med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-14. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar i nuvarande omfattning och enligt servitut och avtal så som;

- Befintliga vägar inklusive vägområde och tillhörande vägdiken inom reservatsområdet.
- Befintliga luft- och markledningarna inklusive kantträd.
- Timrad ängslada. Ladan får underhållas och vegetation i ladans omedelbara närhet får röjas. Äldre träd får inte fällas.
- Brunn med infiltrationsbädd.
- Östgötaleden som får hållas framkomlig. Nedfallna träd och sly närmast stigen kan vid behov kapas och läggas kvar i naturreservatet.

Samtliga anläggningar finns utmärkta på karta, bilaga 4 till beslutet, med undantag för Östgötaleden och vägarna som går genom reservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, 1)

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

Ann Holmlid

Jens Johannesson

1) Skötselplanen är utesluten här. Den har diarienummer 511-3913-19 och finns på Länsstyrelsen.

